

Individuele vendelreeksen

De Dubbel Brechtse Reeks

Het dubbel vaandelspel wordt uitgevoerd door twee vendeliers, die gelijktijdig elk met 1 vaandel zwaaien en zelfs gezamenlijk met de twee vaandels samen. Gedurende deze reeks staan de vendeliers ofwel rug tegen rug ofwel tegenover elkaar, zo dicht tegen mekaar dat de ruggen elkaar raken of dat ze juist plaats genoeg hebben om het eigen vaandel rond te draaien, zonder echter de tegenoverstaande vendelier te raken.

Hier komt het er niet hoofdzakelijk op aan dat de vendeliers individueel hun figuren keurig en stijlvol kunnen uitvoeren, maar beide vaandels moeten gelijktijdig, symmetrisch en harmonisch bewegen. Beide vendeliers vormen als het ware een geheel.

De verschillende figuren van het dubbel vaandelspel zijn gedeeltelijk figuren, bekend uit de Brechtse Figurenreeks, en gedeeltelijk nieuwe figuren.

Technische begrippen

Het aantreden

Twee vendeliers komen zij aan zij met gecadanceerde pas aangemarcheerd. De armen gestrekt, rechterarm opwaarts, linkerarm schuin vooropwaarts. De vlag hangt open. De stok wordt in gewone greep gedragen.

Op de plaats van de demonstratie gekomen blijven beide vendeliers even op gelijke hoogte staan en nemen de houding aan. Ze groeten door de vlag met een flinke zwaai voorwaarts en daarna buitenwaarts via onder tot schuin rechts te brengen. Tegengewicht in de rechterheup met linkerhand vasthouden en rechterarm schuin rechtsopwaarts (stok 135° schuinopwaarts).

Nu stellen de vendeliers zich op, zodat ze rug aan rug staan. De rechtervendelier met het gezicht naar de jury, de linkervendelier rug aan rug met de eerste.

Dit geschiedt als volgt:

Na het groeten brengen beide vendeliers eerst de vlag hoog linksom (zoals bij het marcheren). Enkele seconden later wordt de vlag met een flinke zwaai voorwaarts en daarna buitenwaarts via onder tot horizontaal op schouderhoogte gebracht.

De rechtse vendelier eindigt met de vlag horizontaal naar rechts tot op schouder- hoogte. De linkervendelier draait zich met een halve draai links om en eindigt even- eens met de vlag rechts horizontaal op schouderhoogte. Met een klein pasje schuin links voorwaarts komen beiden nu met de rug tegen elkaar te staan. Beide handen worden juist vóór beide schouders gehouden.

Deze houding is de uitgangspositie van de figurenreeks van het dubbel vaandelspel.

De Figurenreeks

Rug aan rug

De vendeliers letten erop dat ze goed rug aan rug staan. Ze moeten om zo te zeggen één geheel vormen. Het lichaam wordt zo weinig mogelijk bewogen.

- **Voorstellen in boogzwaai**

Het vaandel van beide vendeliers wordt gelijktijdig naar opwaarts gebracht om de eerste voorstelling naar links te beginnen (Cfr. Brechtse Figurenreeks).

Alle bewegingen dienen gelijktijdig, te worden uitgevoerd. De vlaggen mogen in een vlak nooit in botsing komen. Vooral bij het verticaal komen mag de vlaggenstok nooit achterwaarts gehouden worden.

Het voorstellen wordt zesmaal links en rechts uitgevoerd.

- **Wiekslagen**

Na de laatste beweging van het voorstellen brengen de twee vendeliers het tegengewicht in de rechterheup en ze beginnen tegelijk de wiekslagen, door het vaandel naar links te zwaaien. De beweging van de wiekslagen wordt uitgevoerd zoals beschreven in de Brechtse Figurenreeks.

Opgelet:

de achterste vendelier zet de rechervoet opzij, de voorste vendelier zijn linkervoet. Ook hier moet op gelijkvormigheid en gelijktijdigheid gelet worden.

Zes wiekslagen uitvoeren, links en rechts.

- **Telloorzwaaien links en rechts**

Deze oefening gebeurt rug aan rug in strekstand (voorste vendelier zet linkervoet bij, achterste vendelier rechervoet). Na de zesde wiekslag wordt de stok links overgenomen en beide vendeliers voeren nu het telloorzwaaien links uit (driemaal draaien), terug de stok rechts overnemen en drie telloorzwaaien rechts.

De punt van de stok moet juist over de grond scheren naast het lichaam, terwijl het lichaam volstrekt onbeweeglijk blijft.

- **Horizontale platte acht**

Zoals in de Brechtse Figurenreeks wordt de horizontale platte acht op de hoogte van de heup uitgevoerd. Na de laatste telloorzwaai rechts brengen de vendeliers beiden het vaandel horizontaal naar links, het einde van het tegengewicht wordt vóór het lichaam gehouden met linkerhand. Verder wordt de figuur uitgevoerd zoals beschreven in de Brechtse Figurenreeks.

Deze figuur wordt uitgevoerd in spreidstand: de voorste vendelier spreidstand naar links, de achterste vendelier naar rechts.

Na zesmaal de platte acht beschreven te hebben, gaan ze over tot de volgende figuur.

- **Rond het lichaam**

Gelijktijdig zetten ze het tegengewicht in de rechterheup, de linkerhand grijpt de stok onder de rechterarm met de palm van de hand naar voor en trekt de vlag vooruit rond het lichaam, draaiend naar links. Als de vlag terug horizontaal voor het lichaam komt nemen we sluitstand aan (voorste vendelier linkervoet, achterste rechervoet). De rechterhand lost onder-tussen de eigen stok en grijpt, met de palm naar voor, naar de tweede stok, die ondertussen door de andere vendelier aangebracht werd. De stok blijft gedurende de ganse oefening tegen het lichaam. Om deze figuur vlot uit te voeren, mag men in het begin niet te vlug willen draaien. De beweging moet eerst langzaam aangeleerd worden en wanneer men zeker is van de grepen kan men de vandelens iets vlugger laten draaien.

Men draait zesmaal rond het lichaam (tel tot twaalf).

Met één hand

Terwijl beide vendeliers rug aan rug staan, voeren ze de volgende figuren uit, waarbij het vaandel telkens met één hand gezwaaid wordt.

- **Onder het voorwaarts gestrekte been**

Als de vlag na de zesde uitvoering rechts naast het lichaam komt met de punt naar voor, wordt ze door de rechterhand verticaal naast het lichaam opgetrokken om dan in een vloeiende beweging tot rechts horizontaal te brengen (stok achter doek doortrekken), punt wijst naar rechts.

Onder voorwaarts geheven linker- & rechterbeen (Cfr. Brechtse Figuren- reeks).

Deze beweging wordt zesmaal uitgevoerd.

Tijdens deze oefening is - in tegenstelling tot de Brechtse Figurenreeks - de vrije hand langs het lichaam.

- **In de rechterbeenklem**

De laatste figuur onder het voorwaarts geheven been wordt rechts volledig uitgevoerd. Na deze beweging brengen beide vendeliers de vlag horizontaal naar links, ze nemen tegelijkertijd een kleine pas schuin rechtsachter, zodat zij naast elkaar staan, zij geven eveneens de vlag van rechter- in linkerhand. Linksnaast wordt een kleine draai gemaakt (draai van de platte acht). De vlag wordt nu weer horizontaal naar rechts gebracht, onder het voorwaarts geheven been, en in de rechtse beenklem (= de stok in de rechterknieholte klemmen) gesloten. Het tegengewicht blijft voor het linkerbeen. Eerst wordt de stok met de rechterhand vastgehouden, de linkerarmen haken in en op het linkerbeen huppelend draaien de vendeliers gelijktijdig rond (uurwijzerszin). Na één volledige toer lossen ze de stok, zodat het vaandel alleen met het been geklemd wordt. Zo draaien ze verder, de rechterarm wordt horizontaal zijwaarts gestrekt. In totaal wordt driemaal rondgedraaid. De vlaggenstok moet horizontaal blijven.

Wanneer na drie ronden de vendeliers op hun eigen plaats terugkeren, nemen zij de vlag uit de beenklem met rechterhand, maken een achterwaartse voorstellingsdraai rechtsnaast en nemen tegelijkertijd een kleine pas schuin linksvoor, zodat zij weer rug aan rug komen. Nu kan men de volgende beweging naar links aanvangen.

- **Horizontale draaien**

Horizontaal zwaait men met de rechterhand het vaandel vóór het lichaam naar links. Bij het begin van de beweging drukt het tegengewicht in de rechterheup, gedurende de horizontale zwaai verplaatst het tegengewicht zich geleidelijk naar links, tot het in de linkerheup drukt. Nu trekt de rechterhand de vlag verder naar achter om een draai te maken. Deze gaat eerst naar boven, naar achter en dan horizontaal via links terug naar voor.

Nu begint de beweging van links naar rechts. Op dit ogenblik bevindt het tegengewicht zich in de linkerheup. De stok is in de rechterhand, die deze nog met ondergreep omvat. De linkerhand houdt men gedurende de ganse beweging achter de rug, zodat de arm de beweging van stok en vaandel niet kan storen.

Men trekt de stok horizontaal naar voor en laat hem verder doorzwaaien naar zijwaarts rechts. Ondertussen wordt het tegengewicht naar rechts gebracht, tot het tenslotte in de rechterheup steun vindt om er de draai uit te voeren. Want het vaandel zal nu rechts de draai uitvoeren van boven langs achter, horizontaal via rechts doordraaiend naar voor.

Zo wordt de figuur éénmaal uitgevoerd. Deze draaien worden driemaal links en rechts uitgevoerd. De beweging wordt tamelijk langzaam uitgevoerd en de draaien even traag als het horizontale zwaaien vóór het lichaam. De bewegingen moeten zeer ruim gevormd worden, zodat het vaandel niet om de stok verwart.

Het horizontale vlak, waarop alle bewegingen uitgevoerd worden, ligt op heuphoogte. Het tegengewicht blijft steeds in contact met het lichaam. De vendelier staat in strekstand en volgt de punt van de vlag, waarbij de schouder wegdraait naar achter om de vlag te laten passeren.

- **Over het hoofd werpen**

Na de laatste horizontale draai, buigen de vendeliers voorover.

De voorste vendelier voert een snelle platte acht (links-rechts) uit op kniehoogte. tezelfdertijd brengt achterste vendelier zijn vlag traag naar links op kniehoogte en voert eveneens een platte acht. De linkse platte acht van de achterste vendelier wordt echter gelijktijdig uitgevoerd met de rechtse platte acht van de voorste vendelier. Op dit ogenblik werpt de voorste vendelier de vlag vanuit de rechterknie net boven het hoofd terwijl de achterste vendelier de halve platte naar rechts verder uitvoert. De voorste vendelier vangt de vlag op met de rechterhand op het moment dat de punt naar voor wijst, en brengt ze snel naar kniehoogte links om opnieuw (maar ditmaal trager!) een platte acht (links-rechts) uit te voeren. De platte acht links van de voorste vendelier wordt gelijktijdig uitgevoerd met de rechtse halve platte acht van de achterste vendelier. Ondertussen werpt de achterste vendelier vanuit de rechterknie.

Op deze manier werpen de vendeliers beurtelings de vlag boven het hoofd.

Ieder werpt het vaandel zesmaal boven het hoofd.

- **Platte acht**

Tijdens de laatste worp van de achterste vendelier maakt de voorste vendelier een snelle platte acht R op kniehoogte en daarna wordt de gewone platte acht zoals beschreven in de Brechtse Figurenreeks uitgevoerd, maar ditmaal opnieuw met de rechterhand.

Deze figuur wordt driemaal uitgevoerd, en wel op de volgende manier:

Beschrijf de eerste beweging naar links, de tweede naar rechts en de derde naar links, rug aan rug. Bij de vierde beweging naar rechts stappen de vendeliers met linkervoet voorwaarts. Met de vijfde beweging naar links plaatsen de vendeliers de rechtervoet voorwaarts, met de zesde beweging naar rechts wordt de linkervoet voorwaarts geplaatst.

Onmiddellijk na de zesde uitvoering rechtsnaast maken beide vendeliers een halve draai linksom, ... draaiend op de linkervoet, rechtervoet bijzetten, zodat men in strekstand komt, terwijl men het vaandel daarbij krachtig in een linkerwiekslag meezwaait. Ondertussen zet de voorste vendelier de linkervoet opzij, de achterste vendelier de rechtervoet.

Tegenover elkaar

- **Snijmolen**

Het omdraaien met daarbij de eerste wiekslag naar links is tevens de eerste beweging uit deze figuur. Ga nu verder maar spreek af wie van de twee een onderdeel van een seconde voorzwaait. Beide vendeliers voeren nu dezelfde beweging uit als bij wiekslagen, maar zodanig dat de ene weinig vóór de andere naar beneden zwaait. Aldus bewegen de vandenels zich als een molen met twee snijdende messen. Deze figuur (L + R wiek- slag) zesmaal uitvoeren!

- **Vlagwisselen**

Het vlagwisselen wordt door beide vendeliers terzelfdertijd uitgevoerd. Het is voor beiden ook dezelfde beweging.

Na de laatste beweging in de snijmolen, namelijk de rechtse wiekslag, wordt de vlag weer in wiekslag tot verticaal linksnaast gebracht. Van linksnaast verticaal wordt de vlag naar de tegenoverstaande partner geworpen, zodat zij in verticale stand rechts naast de partner aankomt. Hier wordt de vlag door de partner opgevangen met linkerhand onderaan en rechterhand in het

zwaartepunt. Laat de vlag nu onmiddellijk weer overgaan in wiekslag naar links, en vervolgens rechts, en terug naar links. Hier kruisen beide vlaggen mekaar; spreek dus af wie boven en onder kruist, om op dezelfde manier de vlag te wisselen. Dit vlagwisselen wordt zesmaal uitgevoerd.

Na de laatste worp wordt de vlag rechtsnaast opgevangen. Men komt in strekstand en maakt ondertussen een achterwaartse draai met beide handen (boven-achter-rechts-voor) tot horizontaal om hier de volgende beweging rond het lichaam te beginnen.

- **Rond het lichaam en op voet**

De vorige oefening eindigt met de punt van de vlag naar voor, tegengewicht in de rechterheup. De vendeliers draaien de vlag zesmaal rond het lichaam. Wanneer de vaandels elkaar kruisen, moet één ervan steeds hoger zijn dan het ander. De vendeliers spreken op voorhand af wie steeds bovenaan vendelt.

Wanneer na zesmaal de vlag weer naar voor komt, houden de vendeliers de vlag in de rechterhand. Wanneer de punt vooraan komt, draaien de vendeliers eenmaal rond met de vlag op dijhoogte. Wanneer de vlag weer vooraan komt, draaien de vendeliers nog verder door en leggen de vlag inmiddels op de voet. Zesmaal rond op de voet, handen in de zij. Na de zesde maal nemen beide vendeliers de vlag van de voet en draaien de vendeliers nog 2/3 toer ter plaatse rond met de vlag op dijhoogte, vrije hand op de rug.

- **Dubbel vlaggenspel**

Wanneer de vlag rechtsnaast komt, wordt ze met beide handen overgenomen (linkerhand neemt tegengewicht vast). Onmiddellijk zwaait de vendelier de vlag naar voor, links onder, om een linkerwiekslag uit te voeren.

Ondertussen komen de vendeliers in spreidstand, de voorste vendelier zet de linkervoet opzij, de achterste vendelier de rechervoet. We vervolgen met de rechterwiekslag. In totaal beschrijven we 3 linkerwiekslagen en 2 rechterwiekslagen.

Wanneer wij de vijfde halve wiekslag naar links uitgevoerd hebben, brengen we de vlag naar rechts op dezelfde manier alsof we er een wiekslag aanvangen. We zorgen er evenwel voor dat de vlaggepunt niet naar achter maar wel zijwaarts recht gericht wordt. Van hieruit werpen naar links. De vendeliers doen dit gelijktijdig in totaal vlaggenspelworp zesmaal werpen.

Voorstellen van het vaandel en strijken

Na de laatste worp wordt direct overgegaan naar voorstellen zoals de eerste figuur - nu echter tegenover elkaar staand - en met het strijken (zoals beschreven in de Brechtse Figurenreeks). De twee gestreken vlaggen liggen tenslotte zo dat de stokken naast elkaar liggen en de vlaggen omzeggens een grote rechthoek vormen, waarbij het lood links naast de linkervoet ligt en de vlaggepunt wijst naar rechtsnaast de linkervoet van de overstaande vendelier.

De vendeliers komen nu in strekstand.

Het afmarcheren

Op afgesproken teken nemen beide vendeliers het vaandel terug (zie Brechtse Figurenreeks). De voorste vendelier draait zich rechtsom naar de ereplaats toe met de vlag in de uitgangshouding. Ondertussen marcheert de achterste vendelier naast de voorste. Beiden brengen de vlag naar voor om de groet (zie 1.1.) te brengen en daarna marcheren ze zij aan zij met gecadanceerde pas van het terrein, terwijl ze het vaandel dragen zoals beschreven in "Het aantreden" (zie 1.1.).

